

TÍTULO V. CORPORACIONES LOCAIS

VI. TÍTULO V. CORPORACIÓNS LOCAIS

CAPÍTULO I. **Financiamento e cooperación económica coas corporacións locais**

Artigo 57. Créditos asignados ás corporacións locais

O montante total dos créditos que se asignan ás corporacións locais nos estados de gastos que se detallan no artigo 2 desta lei, derivados da súa participación no Fondo de Cooperación Local e da subscrición de convenios e da concesión de subvencións, ascende a 602.241.898 euros, coa distribución funcional que figura no anexo V.

Artigo 58. Dotación e distribución do Fondo de Cooperación Local

Un. Consonte o indicado na disposición adicional quinta da Lei 14/2010, do 27 de decembro, de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2011, a porcentaxe de participación do Fondo de Cooperación Local na recadación líquida dos capítulos I, II e III do orzamento de ingresos da Administración xeral, homoxeneizados como se indica no parágrafo seguinte, queda establecida no 2,3200880 por cento para o exercicio de 2024.

O índice de evolución correspondente á recadación dos capítulos I, II e III do orzamento de ingresos, homoxeneizada coas variacións dos tipos impositivos estatais do imposto sobre o valor engadido e dos impostos especiais comunicadas polo Estado nese exercicio, é positivo con respecto á de 2011, que é utilizada na determinación da porcentaxe de participación sinalada.

En consecuencia, no ano 2024 repartirase un fondo adicional entre os concellos, e a porcentaxe de participación desagregase da forma seguinte:

- a) o 1,7212283 por cento corresponde ao fondo base
- b) o 0,5988597 por cento corresponde ao fondo adicional.

Dous. O crédito orzamentario inicial destinado ao pagamento das entregas á conta correspondentes á participación das entidades locais nos tributos da Comunidade Autónoma ascende a 152.278.957 euros, dos cales 112.972.806 euros corresponden ao fondo base e 39.306.151 euros ao fondo adicional.

Tres. Con anterioridade á repartición do fondo base deducirase un importe de 600.000 euros anuais, que se destinarán aos gastos de mantemento propios da Federación

Galega de Municipios e Provincias. A cantidade restante será obxecto de distribución entre todos os concellos de Galicia, conforme os coeficientes que se establecen no anexo VI.

Catro. Consonte o acordo acadado na Subcomisión Permanente do Réxime Económico e Financeiro da Comisión Galega de Cooperación Local, con anterioridade á repartición do fondo adicional deducirase un importe de 293.651 euros, que se destinará á Federación Galega de Municipios e Provincias, co obxecto de actualizar as dotacións financiadoras dos seus gastos de funcionamento. O resto da dotación deste fondo repartirase do seguinte modo:

- a) Aos concellos con institucións penitenciarias no seu termo municipal: 165.600 euros.
- b) Aos concellos de menos de 50.000 habitantes que teñen que asumir os gastos de funcionamento dos centros de saúde da súa titularidade: 2.685.825 euros.
- c) Aos concellos que teñen que asumir o financiamento dos custos de mantemento dos conservatorios de grao medio: 978.075 euros.
- d) Aos concellos resultantes dun proceso de fusión, en cumprimento do sinalado no artigo 13.un, alíneas a) e f), da Lei 5/1997, do 22 de xullo, reguladora da Administración local de Galicia: 1.800.000 euros.
- e) Aos concellos que teñen que asumir o financiamento dos servizos de emerxencia de carácter supramunicipal: 2.100.000 euros.
- f) Aos concellos que teñen que asumir o financiamento das redes de faixas secundarias de xestión da biomasa para a prevención de incendios: 4.500.000 euros.
- g) Aos concellos integrados no Plan de retirada sistemática de tartagueiros ou niños do tártago negro de patas amarelas (*Vespa velutina nigrithorax*): 1.200.000 euros.
- h) Aos concellos de menos de 15.000 habitantes: 5.000.000 euros, en función dos investimentos que teñan que realizar para mellorar a eficiencia enerxética de edificios de titularidade municipal.
- i) Aos concellos que realicen investimentos en infraestruturas municipais que supoñan un desenvolvemento estratéxico desde o punto de vista económico, social ou territorial do concello: 8.483.000 euros.
- j) E, por último, repartirase entre os concellos un Fondo ambiental por importe de 12.100.000 euros. A repartición efectuarase en función da poboación de cada concello. Os datos de poboación serán os oficialmente dispoñibles o 1 de xaneiro de 2024.

Para o caso dos supostos previstos nas alíneas e), f) e g) a Administración autonómica poderá optar, de conformidade co acordado coa Federación Galega de Municipios e Provincias, por asumir directamente a xestión das actuacións. Neste suposto, as dotacións antes expresadas e precisas para o seu financiamento adscribiranse ás correspondentes

aplicacións do orzamento de gastos das consellarías competentes, polo que non se precisará a súa repartición entre os concellos.

Para o caso dos supostos previstos nas alíneas d), h) e i), a distribución do importe realizarase en función dos criterios que estableza a consellería competente en materia de Administración local

O reparto das cantidades antes establecido poderá modificarse por acordo da Subcomisión Permanente do Réxime Económico e Financeiro da Comisión Galega de Cooperación Local, se se xustifica a necesidade desta modificación en atención ás dificultades materiais de realización dalgunha das finalidades previstas por causas independentes da vontade dos concellos e se destina a outras finalidades das previstas ou a finalidades análogas ou equivalentes a estas que se consideren igualmente de interese público.

Cinco. O disposto nos puntos un e tres será aplicable na distribución da entrega á conta e da liquidación definitiva do exercicio 2024.

No caso do fondo adicional, se a diferenza entre o importe total da liquidación definitiva e o correspondente ás entregas á conta realizadas é positiva, esta distribuirase exclusivamente entre os concellos con poboación de dereito inferior a 15.000 habitantes, de acordo cos criterios de ponderación: habitantes, 55%; maiores de 65 anos, 10%; superficie, 15%; núcleos de poboación, 20%. Os datos considerados para a aplicación destes criterios serán os oficialmente dispoñibles o 1 de xaneiro de 2024.

As cantidades asignadas a cada concello na repartición deste resto do fondo adicional, conforme aos criterios precedentes, modularanse mediante a aplicación, con efectos redistributivos e unha ponderación do 5%, da variable esforzo fiscal, co que se obteñen así as participacións finais de cada concello.

O índice de esforzo fiscal municipal obterase mediante a aplicación da seguinte fórmula:

$$EFM = (RM/RG) - (PM/PG)$$

na que:

– EFM é o índice de esforzo fiscal municipal

– RM é a recadación dos capítulos I, II e III do concello, excluídos os tributos cedidos polo Estado

– RG é a recadación dos capítulos I, II e III de todos os concellos, excluídos os tributos cedidos polo Estado

– PM é a poboación do concello o I de xaneiro do ano considerado para a recadación

– PG é a poboación de todos os concellos na mesma data.

Os datos de recadación para considerar no cálculo do índice de esforzo fiscal son os correspondentes ao último exercicio dispoñible polo Consello de Contas o I de xaneiro de 2024 que resulten da liquidación dos capítulos I, II e III do orzamento de ingresos da respectiva entidade local, obtidos a partir das contas rendidas no prazo e na forma, de conformidade co exixido pola Lei 6/1985, do 24 de xuño, do Consello de Contas.

No caso de que o concello non tivese efectuada a rendición de contas no prazo e na forma, atribuiráselle a recadación que resulte de aplicar á súa poboación a menor recadación per cápita dos concellos que a presentasen.

Seis. Para determinar a liquidación definitiva de 2022 tomarase a recadación líquida dos capítulos I, II e III do orzamento de ingresos da Administración xeral, homoxeneizada coas variacións dos tipos impositivos do imposto sobre o valor engadido e dos impostos especiais comunicadas polo Estado como definitivas para ese exercicio, e sen ter en conta as contías das liquidacións do sistema de financiamento autonómico do imposto sobre a renda das persoas físicas, do imposto sobre o valor engadido e dos impostos especiais do ano 2020.

No que se refire ao fondo base, a distribución desta liquidación definitiva realizarase aplicando a cada concello o coeficiente de repartición e as regras de distribución que lle corresponderon na entrega á conta do exercicio que se liquida.

No caso do fondo adicional, a diferenza entre a liquidación definitiva e o importe das entregas á conta efectuadas distribuirase entre os concellos con poboación de dereito inferior a 15.000 habitantes, conforme os criterios establecidos para estes concellos no artigo 57.cinco da Lei 17/2021, do 27 de decembro, de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2022.

Artigo 59. Transferencias derivadas de convenios ou subvencións

As transferencias ás entidades locais de Galicia derivadas da subscrición de convenios ou da concesión de subvencións, que figuran recollidas nos diferentes programas dos estados de gastos que se detallan no artigo 2 desta lei, ascenden a 444.114.106 euros, coa distribución funcional que figura no anexo VII.

CAPÍTULO II. Procedemento de compensación e retención do Fondo de Cooperación Local

Artigo 60. Débedas obxecto de compensación

Un. As cantidades que correspondan a cada concello como participación no Fondo de Cooperación Local serán susceptibles de compensación coas débedas vencidas, líquidas e exixibles que teñan contraídas coa Comunidade Autónoma e as entidades instrumentais do sector público autonómico que actúen no exercicio das súas potestades administrativas.

Dous. En particular, poderán ser obxecto de compensación as cantidades vencidas, líquidas e exixibles debidas á Administración da Comunidade Autónoma e ás entidades instrumentais do sector público autonómico que actúen no exercicio das súas potestades administrativas, como danos e perdas derivados do incumprimento de convenios administrativos de colaboración.

Para estes efectos, entenderase que son líquidas as cantidades que a Comunidade Autónoma aboase a terceiros como consecuencia do incumprimento do convenio pola entidade local. Estas cantidades comunicaranse ao concello, coa achega das facturas ou doutros documentos que acrediten os gastos realizados, e tras a audiencia deste aprobaranse por unha resolución motivada.

Tres. Ademais, poderán ser obxecto de compensación coa participación no Fondo de Cooperación Local as achegas dos concellos que teñan a condición de vencidas, líquidas e exixibles, ao abeiro dun convenio coa Administración xeral da Comunidade Autónoma ou coas entidades pertencentes ao seu sector público, ou ben ao abeiro da norma con rango de lei que regule estas achegas no marco de relacións de colaboración ou cofinanciamento de servizos e establezan esta compensación coa remisión ao procedemento de compensación regulado neste capítulo.

Catro. Por último, poderán ser obxecto de retención as cantidades que as entidades locais municipais deban satisfacer ás mancomunidades a que pertencen de acordo co disposto na lexislación da Administración local. Tamén as que deban satisfacerse a outras mancomunidades, concellos e consorcios que xestionen servizos en común, como consecuencia da súa obriga de participar no financiamento e mantemento destes servizos e sempre que así se estableza de xeito expreso no instrumento regulador asinado entre as partes, e que este instrumento sexa comunicado, con carácter previo ao seu asinamento, á consellaría competente en materia de facenda para que autorice a utilización do procedemento de compensación.

Artigo 61. Procedemento para a compensación das débedas e posterior retención nas entregas á conta

Un. No caso de débedas vencidas, líquidas e exixibles coa Xunta de Galicia, os seus organismos autónomos, as axencias públicas e as demais entidades instrumentais do sector público autonómico que actúen no exercicio de potestades administrativas, o procedemento de retención iniciarase por solicitude do órgano ao que lle corresponde a competencia no procedemento executivo de recadación da débeda, quen previamente terá ditado o oportuno acordo de compensación desta e o terá notificado ao concello debedor.

Neste suposto, corresponderá ao órgano encargado da xestión do Fondo de Cooperación Local ditar o acordo de retención, tanto nas entregas á conta do fondo que se deban realizar ao concello debedor durante o exercicio corrente coma na liquidación definitiva anual deste que se realice durante o devandito exercicio, tendo en conta o establecido no artigo seguinte en canto á orde de prelación de débedas nos supostos de concorrencia.

Dous. O procedemento previsto no punto anterior tamén se aplicará ás débedas incluídas no punto tres do artigo 60. Porén, cando a propia norma con rango de lei que se menciona no precepto ou o convenio establezan expresamente a posibilidade de realizar a compensación con cargo á participación no Fondo de Cooperación Local, o procedemento limitarase ao sinalado respecto do acordo de retención, por solicitude do órgano ou da entidade interesada.

Tres. No caso de débedas con entidades locais que non dependen da Comunidade Autónoma, o procedemento de retención iniciarase por solicitude do alcalde ou da alcaldesa ou do presidente ou da presidenta da entidade local acreedora da débeda, que axuntará a esta solicitude a certificación do seu responsable de recadación, na cal se faga constar a denominación, o concepto e o importe da débeda cuxa retención se solicita e mais a data en que se produciu o vencemento do período de pagamento comunicado para a facer efectiva. Ademais, á solicitude incorporaráselle unha copia compulsada do documento (estatutos da entidade, convenio de prestación de servizos ou calquera outro) do que dimane a vinculación xurídica entre as partes e ampare a obrigatoriedade da débeda reclamada, así como tamén se achegará o plan de pagamentos que se propón.

Neste suposto, corresponderá ao órgano encargado da xestión do Fondo de Cooperación Local ditar o acordo de retención, tanto nas entregas á conta do fondo que se deben realizar ao concello debedor durante o exercicio corrente coma na liquidación definitiva anual que se realice durante o devandito exercicio, tendo en conta o establecido no artigo seguinte en canto á orde de prelación de débedas en supostos de concorrencia.

Artigo 62. Orde de prelación na concorrencia de débedas

Un. Cando concorran varias débedas que deba satisfacer o mesmo concello, a retención practicarase tendo en conta a seguinte orde de prelación:

1) a débeda correspondente á liquidación anual do Fondo de Cooperación Local, cando esta tiver carácter negativo

2) as restantes débedas previstas no artigo 60.

Dous. No caso de que a liquidación anual do Fondo de Cooperación Local ao concello teña carácter negativo, procederase á súa retención, por partes iguais nas entregas á conta correspondentes ás catro mensualidades inmediatamente seguintes ao coñecemento da liquidación, podendo alcanzar ata o cen por cento da contía asignada a cada entrega á conta.

Se a contía desta liquidación negativa supera o importe das catro mensualidades, continuará a practicarse a retención, conforme as condicións anteriormente sinaladas, nas mensualidades sucesivas ata que se extinga a débeda.

Tres. Cando o importe que haxa da liquidación anual de carácter negativo o permita e no acordo de retención concorran outras débedas previstas no artigo 60, a retención, ata a extinción total das débedas, poderá alcanzar ata o cen por cento da contía asignada, tanto en cada entrega á conta coma na liquidación definitiva anual correspondente á participación no fondo, ao respectivo concello. Esta retención aplicarase ás débedas seguindo estritamente a orde de prelación establecida neste artigo.

Catro. Se no acordo de retención existe a concorrencia das débedas previstas no grupo 2 do punto un deste artigo, e cando a contía de todas elas supere a cantidade máxima susceptible de retención, esta ratearase entre aquelas en función dos seus importes.

Cinco. A contía que haxa que reter no conxunto do exercicio poderase reducir cando se xustifique a existencia de graves desfasamentos de tesouraría xerados pola prestación daquelas obrigas relativas:

- ao cumprimento regular das obrigas de persoal
- á prestación dos servizos públicos obrigatorios en función do número de habitantes do municipio.
- á prestación de servizos sociais, protección civil e extinción de incendios, para cuxa realización non se exixa ningunha contraprestación en forma de prezo público ou taxa equivalente ao custo do servizo realizado.

Non se poderá establecer en ningún caso unha porcentaxe de retención para o conxunto das restantes débedas previstas no punto un deste artigo inferior ao cincuenta por cento da entrega á conta ou da liquidación definitiva anual correspondente ao concello.

Nos procedementos de redución da porcentaxe de retención, o órgano xestor do Fondo de Cooperación Local ditará a resolución correspondente, tendo en conta a situación financeira da entidade e a necesidade de garantir a prestación dos servizos públicos obrigatorios.

Para iso, a entidade local deberá achegar, con carácter imprescindible e non exclusivo:

- un certificado expedido polos órganos de recadación das entidades acreedoras no cal se acredite que se atendeu o pagamento das obrigas correntes nos doce meses precedentes ao mes inmediato anterior á data da solicitude da certificación

- un informe da situación financeira actual suscrito polo interventor ou a interventora local, o cal inclúa o cálculo do remanente de tesouraría na data de solicitude da redución da porcentaxe de retención e poña de manifesto os termos en que a dita situación afecta o cumprimento das obrigas recollidas no parágrafo primeiro deste punto

- un plan de saneamento, aprobado polo pleno, que inclúa o exercicio en curso.

Na resolución fixarase o período de tempo en que a porcentaxe de retención deberá ser reducida, sen que caiba a extensión deste máis alá da finalización do exercicio económico. En todo caso, tal redución estará condicionada á aprobación pola entidade local dun plan de saneamento ou á verificación do cumprimento doutro en curso.

Seis. As débedas obxecto de retención nun exercicio que non se extinguisen ao termo deste recibirán, dentro do grupo a que se refire o punto un deste artigo, un tratamento preferente para o exercicio seguinte, de maneira que as débedas pertencentes ao mesmo grupo, cuxa compensación se solicite nese exercicio, concorrerán con aquelas só cando a aplicación dos límites porcentuais que, en cada caso, prevexa este artigo o permita.

Sete. As resolucións en que se declara a extinción das débedas con cargo ás cantidades que se retivesen corresponderán, en cada caso, ao órgano legalmente competente que teña atribuída a xestión recadatoria, de acordo coa normativa específica aplicable, e producirán os seus efectos, na parte concorrente da débeda, desde o momento en que se efectuou a retención.